

Synod o Synodalności

Narodowa synteza dla Kanady (2022)

1. Wprowadzenie: Towarzysze w podróży

1. Kanadyjska Konferencja Biskupów Katolickich składa się z czterech regionalnych zgromadzeń biskupich: Kanady Zachodniej, Prowincji Ontario, Prowincji Quebec i Prowincji Atlantyckich. Synteza narodowa, którą składamy w imieniu Konferencji, opiera się na czterech syntezach tych czterech Zgromadzeń Regionalnych.¹ Oczywiście nie wszystkie pomysły, sugestie i refleksje każdego z tych czterech raportów można znaleźć w syntezie krajowej; zachowaliśmy to, co było najbardziej obecne w czterech sprawozdaniach, aby stworzyć możliwie realistyczny obraz wymiany, która miała miejsce podczas procesu synodalnego w Kościele w Kanadzie.

2. Wielką wiarę i miłość do Kościoła uczestnicy wyrażali przy różnych stołach dyskusyjnych. Większość respondentów wyraziła uznanie dla procesu synodalnego, a także chęć kontynuowania tego samego rodzaju spotkań i wymian długo po synodzie w Rzymie w październiku 2023 r. Ta forma „chodzenia razem” jako Kościoła została bardzo doceniona. Niektórzy wyrażali wątpliwości co do wyniku procesu synodalnego z powodu postrzegania Kościoła jako sztywnej instytucji, niechętniej do zmian i modernizacji, lub z powodu podejrzenia, że wynik synodu był z góry określony. Mimo to nadzieja była zawsze obecna.

3. Każdy z raportów regionalnych ukazywał specyfikę swoich społeczności. Chociaż żadna z poruszonych kwestii nie jest unikalna dla poszczególnych regionów lub prowincji, zauważono różnice w nacisku. Tak więc w zachodniej Kanadzie znaczna populacja rdzennej ludności i wielu imigrantów oferuje wyjątkową różnorodność, chociaż katolicy pozostają największą pojedynczą grupą religijną.

Tutaj kwestia pojednania z rdzenną ludnością nabrała szczególnego znaczenia, podobnie jak pragnienie pokornego Kościoła, który zajmuje się pojednaniem i zbliżaniem ludzi. W prowincji Ontario często pojawiały się pytania o wewnętrzną organizację Kościoła: strukturę i hierarchię, stosunki wewnętrzne, wychowanie religijne (kwestia szkół katolickich) oraz potrzebę formacji katechetycznej. W prowincji Quebec, silnie naznaczonej świeckim charakterem społeczeństwa, istnieje pragnienie pilnej zmiany w celu odzyskania – lub zachowania – tego, co pozostało ze znaczenia i misji Kościoła. Tutaj przepaść między społeczeństwem a Kościołem – czy to na poziomie moralnym, etycznym, czy nawet religijnym – jest taka, że poważnie zagraża przyszłości wspólnot chrześcijańskich. Wreszcie w prowincjach atlantyckich pojawiło się pragnienie większego przywództwa i współodpowiedzialności. Brak wysłuchania podczas podobnych spotkań spowodował pewne wątpliwości co do możliwego wyniku procesu synodalnego i na jakie owoce można liczyć.

Podjęto jednak wiele trwałych i zróżnicowanych wysiłków, aby dzielić się i słuchać. Tak więc w całym kraju istniało uczestnictwo, nadzieja i chęć kontynuowania „synodalnego” dzielenia się na poziomie lokalnym.

1

Sprawozdania z czterech regionów są dostępne w odpowiednich zgromadzeniach regionalnych.

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

4. Ta narodowa synteza jest zatem kondensacją tego, co było słyszane podczas różnych sesji diecezjalnych w Kanadzie. Przedstawia się go jako mały wkład w początkową fazę procesu synodalnego: fazę słuchania ludzi z całego świata i ze wszystkich środowisk.

Różne sugestie i propozycje zawarte w niniejszym dokumencie reprezentują to, co zostało usłyszane i niekoniecznie są oficjalnymi stanowiskami Kościoła w Kanadzie. Są one raczej przedstawiane w kontekście procesu synodalnego, aby cały Kościół powszechny, zjednoczony z następcą Piotra, mógł w modlitwie rozemnać, jakie nowe drogi Pan może nas wzywać do wspólnego kroczenia za Nim.

2. Słuchanie

5. Temat słuchania był naturalnie bardzo powszechnym tematem. Aby być wiarygodnymi uczniami-misjonarzami, musimy nauczyć się słuchać, przyjmować i rozemnać w autentycznym pragnieniu spotkania drugiego człowieka. Respondenci wskazywali na silne pragnienie wychodzenia na peryferie i głoszenia Ewangelii.

Wielu uważało, że świadectwo radości i uczciwości jest kluczowe, a kultura słuchania i włączenia pomoże ludziom poczuć się mile widzianymi w całym Kościele. To świadectwo obejmuje wyjście poza nasze własne parafie i struktury, aby przyjąć i stanąć z tymi, którzy cierpią z powodu niesprawiedliwości.

6. Słuchanie jest nierozdzielnie związane z powitaniem. Autentyczne słuchanie to otwieranie przyjaznej przestrzeni dialogu i zaufania. Bez konieczności zgadzania się ze wszystkim, co ludzie mogą powiedzieć, ważne jest jednak, aby słuchająca i przyjazna społeczność słuchała w sposób otwarty i nie osądzający, tak aby każda osoba mogła poczuć się częścią rodziny i być mile widziana. Podczas procesu synodalnego wielu wyraziło, że doświadczyło pozytywnej przemiany poprzez doświadczenie słuchania. Czasami sugerowano, że samo słuchanie nie wystarczy; musi mu również towarzyszyć szacunek i działanie. Chociaż było wiele okazji do zabierania głosu podczas procesu synodalnego, niektórzy uważali, że zdolność Kościoła do słuchania jest słaba i że konkretne odpowiedzi

były rzadkie.

7. Chociaż sesje synodalne zgromadziły wielu różnych ludzi, nadal istniała obawa, że nie zawsze przyciągały one osoby z określonej grupy demograficznej, szczególnie te z peryferii i te, które nie chodzą regularnie do kościoła. W wielu przypadkach było pragnienie, aby Kościół był nie tylko Kościołem nauczającym, ale Kościołem słuchającym. Może to oznaczać formy towarzyszenia duszpasterskiego charakteryzujące się bezstronnym słuchaniem, rozpoznawaniem różnic i koncentrowaniem się na prawdziwym dobru drugiej osoby. Będzie to również oznaczać autentyczne słuchanie tego, co ta druga osoba ma do powiedzenia i wyciąganie wniosków z jej doświadczeń. W wielu przypadkach będzie to oznaczać słuchanie ludzi na marginesie społeczeństwa, a zwłaszcza ubogich.

8. W bardziej konkretnej kwestii wielu katolików wzywa przywódców Kościoła do podjęcia bardziej zdecydowanych działań z ludnością rdzenną, aby pomóc w uzdrowieniu zranionych przez Kościół, zwłaszcza przez system indyjskich szkół rezydencyjnych i jego dziedzictwo. Istnieje również ogólne pragnienie słuchania i chodzenia z rdzenną ludnością (temat letniej wizyty papieża Franciszka w kanadyjskiej ludności rdzennej to „Walking Together”). Wielu wyraziło pragnienie, aby Kościół postępował w większej pokorze, w odbudowanej relacji z rdzenną ludnością i całym stworzeniem.

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

9. Ogólnie rzecz biorąc, słuchanie było postrzegane jako trudne do wdrożenia jako podejście duszpasterskie. Zaproponowano kilka powodów takiego stanu rzeczy, w tym: ogólne zajęcie dzisiejszego świata, inne obowiązki duszpasterskie; rosnące obciążenie pracą i obowiązki administracyjne duchowieństwa; i klerykalizm, który może być mniej lub bardziej obecny w niektórych wspólnotach.

3. Wypowiadanie się

10. Wśród poruszanych tematów za ważne uznano zabieranie głosu w Kościele. Chociaż wielu zauważyło swoje uznanie dla wolności wypowiadania się podczas posiedzeń synodalnych, niektórzy wskazywali na bardziej ogólną trudność w swobodnym i autentycznym wypowiadaniu się w Kościele, czy to z powodu strachu przed „zamknięciem”, czy też obawy, że ich wkład nie będzie miał żadnego znaczenia. efekt.

11. Jednym ze znaków nadziei w naszym kraju jest obecność i aktywność małych grup, których członkowie angażują się w dzielenie się swoją wiarą i studiowanie pism świętych. Grupy te, ze względu na swoją wielkość, sprzyjają autentycznemu słuchaniu i dzieleniu się. Kiedy ludzie są słyszani, nabierają odwagi w wypowiadaniu się. Większe wykorzystanie takich małych grup mogłoby przyczynić się do odnowy życia chrześcijańskiego w Kościele. Pozwalając na włączenie i przyjęcie, te grupy sprawiają, że życie parafialne staje się bardziej osobiste i atrakcyjne. Zwrócono również uwagę, że takie małe grupy mogą być środkiem do odnowy liturgicznej i duchowej, zrozumienia, czym jest wspólnota eucharystyczna, umożliwienia działania Ducha Świętego i postawienia Jezusa Chrystusa w centrum życia i pracy Kościoła. Dzieje się tak dlatego, że poprzez wspieranie osobistego nawrócenia i wiary w Chrystusa, a także studiowanie Słowa Bożego, grupy te zapewniają ciągłą formację, aby tworzyć uczniów, którzy są lepiej przygotowani do uczestniczenia w życiu Kościoła i wypowiadania się z parają. Dlatego zdecydowanie zachęca się do promowania takich małych grup.

12. Jeśli chodzi o publiczną rolę Kościoła, zwrócono uwagę na powszechne przekonanie, że nauczanie Kościoła katolickiego nie jest mile widziane w naszym kanadyjskim społeczeństwie. Widać zatem, że przywódcy Kościoła bardzo niechętnie składają publiczne zeznania w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, zwłaszcza gdy stanowisko Kościoła jest sprzeczne z opinią publiczną. Często wspomniano, że Kościół jest zbyt dyskretny w kontaktach ze światem i powinien podejmować więcej publicznych interwencji w sprawach społecznych. Niektórzy chcieli, aby Kościół był bardziej aktywny w promowaniu kwestii związanych z jego tradycyjnym nauczaniem, niekoniecznie podzielanym przez społeczeństwo świeckie (np. świętość życia ludzkiego itp.), podczas gdy inni chcieli, aby Kościół przyłączył się do promowania spraw już podjętych przez nasze współczesne społeczeństwo (np. środowisko, prawa kobiet, ochrona osób identyfikujących się jako LGBTQ itp.)

4. Uroczystość

13. Konsultacje synodalne ujawniły powszechną troskę i świadomość znaczenia celebracji liturgicznych w życiu ochrzczonych. Rzeczywiście, liturgia jest postrzegana jako centrum celebracji naszej wiary i dlatego musi być znacząca i pożywna dla wiernych. Z pewnością miejsce Słowa Bożego i modlitwy jest postrzegane jako ważne w duchowym zaangażowaniu wiernych, ponieważ liturgia gromadzi wiernych wokół Chrystusa jako braci i siostry. Rola kapłana we wspólnocie była również postrzegana jako ważna w tworzeniu i wspieraniu kultury liturgicznej, w której duchowni i świeccy „chodzą razem” w celebracji.

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

14. Położono duży nacisk na miejsce homilii w celebracji liturgicznej.

Często słyszano komentarze, że homilie są nieadekwatne, mało inspirujące i oderwane od trosk życia codziennego i wyzwań dnia dzisiejszego. Zauważono, że Pismo często nie jest dobrze wyjaśnione lub przedstawione w odpowiedni sposób. Oprócz tych obaw, niektóre komentarze koncentrowały się na użyciu tego, co było postrzegane jako zbyt teologiczny język, który jest obcy ludziom. Chociaż obecność duchownych z różnych części świata jest wielkim błogosławieństwem dla Kościoła w Kanadzie i jest przyjmowana przez wiernych, w niektórych przypadkach księża ci mogą nie być dobrze zrozumiani z powodu akcentu językowego lub różnic kulturowych. Niektórzy respondenci sugerowali, że umożliwienie świeckim wygłaszania homilii może poprawić tę sytuację.

15. Niepokój budził również styl, w jakim sprawowana jest liturgia. Niektóre komentarze krytkowały to, co postrzegane jest jako bierność i brak uczestnictwa ze strony wiernych. Były też różnice między tymi, którzy wolą bardziej tradycyjną liturgię, a innymi, którzy pragną większej wolności liturgicznej, a nawet reformy. Wyrażono także troskę o muzykę i hymny, które należy starannie dobierać i wykonywać, aby były bardziej pożywką dla obchodów.

16. Uznano, że we wspólnocie chrześcijańskiej istnieje potrzeba pogłębionej katechezy o Eucharystii i jej znaczeniu. Rzeczywiście, często brakuje wiedzy o życiu sakramentalnym Kościoła w ogólności i dotyczy to bezpośrednio sposobu, w jaki Kościół celebrowa swoją wiarę.

17. Ponadto niektórzy wyrazili zaniepokojenie tym, jak pewne grupy mogą zostać wykluczone z Eucharystii (rozwidzione i ponownie zamężne, osoby identyfikujące się jako LGBTQ itp.), a zatem mogą nie czuć się mile widziane w Kościele. Wreszcie, wiele diecezji ma liczne wspólnoty, w których regularnie nie ma księdza, a Msza św. jest odprawiana tylko okazjonalnie. W niektórych przypadkach przyczyniło się to do stworzenia postawy, że uczestnictwo we Mszy jest niepotrzebne, a nawet oglądanie online jest równie ważne.

18. Ogólnie rzecz biorąc, wiele komentarzy koncentrowało się na potrzebie lepszej katechezy liturgicznej oraz skuteczniejszej postawy i podejścia duszpasterskiego podczas celebrowania życia liturgicznego Kościoła.

5. Współodpowiedzialność w misji Kościoła”

19. Ogólnie rzecz biorąc, sprawozdania synodalne potwierdziły znaczenie zarządzania kościelnego sformułowanego w kategoriach współodpowiedzialności: między duchowieństwem a świeckimi; a także między mężczyznami i kobietami. Często słyszano skargi, że klerykalizm jest nadal bardzo obecny, marginalizując świeckich, a zwłaszcza kobiety, w wykonywaniu współodpowiedzialności w Kościele. Istnieje silne pragnienie większej komunikacji i współpracy między duchownymi i świeckimi.

20. Dla wielu doświadczenie synodalne dało wgląd w to, jak można przezwyciężyć klerykalizm poprzez zwiększony udział świeckich. Ponadto doświadczenie współodpowiedzialności, która od kilku lat jest częstym tematem w Kanadzie i jest wdrażana w różnym stopniu w niektórych diecezjach, pokazała, że ludzie świeccy, w tym kobiety, mogą skutecznie

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

rola w administracji i zarządzaniu Kościołami lokalnymi. W związku z tym wszystkie raporty regionalne potwierdzały otrzymywanie próśb o przyznanie kobietom dostępu do wyświęconych posług kościelnych.

21. Przeżywanie współodpowiedzialności w Kościele pozostaje trudne, biorąc pod uwagę powszechną ludzką tendencję do przywłaszczania sobie władzy. Wyraźnie zaznaczono, że autorytaryzm jest nie tylko prerogatywą duchownych, ale także niektórych świeckich.

22. Pojawiały się również sugestie, aby świeccy byli lepiej przygotowani do pracy we współpracy z księżmi, odciążając w ten sposób księży, którzy często są przepracowani. W szczególności można to zrobić w odniesieniu do zadań administracyjnych w parafiach i diecezjach, które nie wymagają do wykonywania święceń kapłańskich.

23. W realizacji misji Kościoła wielu wskazywało na prymat miłości i służby w życiu Kościoła. Stanowi to fundamentalne wyzwanie dla odrodzenia wspólnot wiary, ponieważ ewangelizacja będzie wiarygodna tylko wtedy, gdy będzie ściśle i wyraźnie połączona z opcją preferencyjną na rzecz ubogich i wykluczonych oraz z mocnym głosem godności człowieka.
osoba.

6. Dialog w Kościele i społeczeństwie

24. Temat relacji Kościoła i Społeczeństwa był przedmiotem zainteresowania i troski we wszystkich regionach Kanady. Marginalizacja wiary w społeczeństwie i poczucie wyobcowania to rzeczywistość, z którą wielu katolików żyje na co dzień. Jednocześnie uznano, że w samym Kościele istnieje pewna polaryzacja dyskursu.

25. W samym Kościele zauważono, że wielu rdzennych mieszkańców po wielu pokoleniach wiary chrześcijańskiej doświadczyło pewnego duszpasterskiego opuszczenia. Na wiele sposobów i z różnych powodów marginalizacja doświadczana jest przez ubogich, starszych, bezdomnych i uwięzionych oraz innych na peryferiach naszych parafii. W tym pytaniu za centralny uznano brak skutecznego słuchania ludzi. Słuchanie i przyjmowanie są często postrzegane w Kościele jako niewystarczające, a brak kontynuacji po wysłuchaniu jest często postrzegany jako nieodpowiedni i zniechęcający wolontariuszy.

26. Patrząc poza Kościół, rośnie dystans między Kościołem a społeczeństwem kanadyjskim. Wielu zauważyło, co postrzegają jako brak dialogu ze współczesnym światem, co sugeruje, że postawy w Kościele mogą być autoreferencyjne, co skutkuje negatywnymi ocenami świata. Jednocześnie negatywny obraz Kościoła jest często utrzymywany przez społeczeństwo, promowane zwłaszcza przez media postrzegane przez wielu jako wrogie Kościołowi. Niedawne skandale związane z wykorzystywaniem seksualnym i spuścizna szkół rezydencyjnych wzmocniły to. W Kanadzie często panuje ogólne wrażenie, że nauczanie Kościoła w kwestiach seksualnych, rodzinnych i moralnych jest niezgodne z nowoczesnym społeczeństwem, połączone z wrażeniem, że Kościół milczy w ważnych, kontrowersyjnych kwestiach. Przyczynia się to do poczucia, że Kościół nie jest mile widziany w społeczeństwie, a nawet brakuje mu wiarygodności moralnej.

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

27. Opisana powyżej sytuacja może przyczynić się do wewnętrzkościelnych konfliktów między tymi, którzy chcą Kościół bardziej zreformowany lub „na czasie” w relacjach ze współczesnym światem oraz tych, którzy wierzą, że taka zmiana w podejściu naraziłaby wiarę na szwank. Prowadzi to niektórych do obaw, że wynik procesu synodalnego, poprzez wymianę opinii, może stać się okazją do odrzucenia Tradycji. Z pewnością klimat marginalizacji i polaryzacji opinii spowodował pewien lęk przed wypowiedaniem się i dawaniem świadectwa wiary. Trzeba też powiedzieć, że wydaje się, że potrzebna jest większa katecheza w zrozumieniu naszej wiary i jej nauczania, aby dać większą pewność i zdolność świadczenia.

28. Wiele komentarzy na temat dialogu koncentrowało się na potrzebie wyjścia tam, gdzie są ludzie i dawania prawdziwego i autentycznego świadectwa chrześcijańskiego z radością i integralnością, opartą na postawie słuchania i integracji. Skupienie się na ubogich, udzielenie głosu ich sprawom i bycie ich przyjaciółmi jest ważne w relacji Kościoła z dzisiejszym społeczeństwem i kulturą. Należy również powiedzieć, że orędownictwo na rzecz spraw promujących świętość życia jest dziś również centralne. Wielu zauważyło wreszcie, że Kościół musi robić więcej w dziedzinie komunikacji, nie tylko będąc obecnym w mediach, ale rozwijając własne środki komunikacji.

7. Ekumenizm

29. Jako chrześcijanie jesteśmy wezwani do wspólnego kroczenia drogą, którą wyznaczył nam Chrystus. Oznacza to naturalnie, że nasi bracia i siostry w Jezusie Chrystusie, którzy dzielą z nami „jeden chrzest” (Ef 4:5), są i powinni być naszymi towarzyszami w tej podróży. To życie ekumenicznym wymiarem synodalności było najwyraźniej widoczne w zachodniej Kanadzie, która ma bogatą historię współpracy i inicjatyw ekumenicznych.

30. Zauważono, że Kościół katolicki mógł czerpać z doświadczeń innych Kościołów i wspólnot ekumenicznych w zakresie ich życia z synodalności. Zwrócono również uwagę, że w wielu diecezjach modlitwa i wspólna praca z innymi chrześcijanami stała się powszechną praktyką – choć wydaje się, że nie jest ona tak powszechna w całym kraju. W przyszłości katolicy mogą i powinni łączyć się z innymi chrześcijanami we wspólnej modlitwie i głoszeniu Dobrej Nowiny w kraju coraz bardziej zsekularyzowanym. Co więcej, katolicy znajdą wspólną sprawę z wieloma chrześcijanami w palących kwestiach społecznych i moralnych naszych czasów. Łącząc się z nimi, nie tylko wzmacniamy nasz wspólny głos, ale budujemy między nami więzy braterstwa, promując w ten sposób jedność chrześcijan, o którą modlił się nasz Pan.

8. Władza i uczestnictwo

31. Pojęcie autorytetu w Kościele budzi głęboki niepokój z perspektywy norm współczesnego społeczeństwa. Wśród wielu wiernych ad intra, jak również tych spoza Kościoła, panuje przekonanie, że władza ta jest skoncentrowana w rękach wyświęconych szafarzy (kapłanów i biskupów) bez pozostawiania miejsca dla świeckich jako całości, którzy stanowią większość Kościoła. Ta władza jest zatem postrzegana jako zamrożona w czasie, pozostawiająca niewiele miejsca na

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

ewolucja i paraliżowanie Kościoła. Ponieważ władza ta sprawowana jest głównie przez kleryków żyjących w celibacie, jest ona również często postrzegana jako odcięta od rzeczywistości rodzin i współczesnego świata.

32. Tragedia wykorzystywania seksualnego przez duchownych, a także problematyczna historia szkół rezydencyjnych i związana z nimi trauma międzypokoleniowa zostały dobrze nagłośnione przez media, co sprawiło, że wielu kanadyjskich katolików boleśnie uświadomiło sobie te realia. Doprowadziło to do utraty wiarygodności wśród wiernych, a także wśród osób spoza Kościoła. Ta nieufność rozciąga się nie tylko na Kościół jako instytucję, ale także na świadectwo jego ministrów i pracowników duszpasterskich.

Ogólnie rzecz biorąc, traktowanie Kościoła przez media jest często odruchowo negatywne i selektywne w przekazywanych przez nie faktach. Dla wielu status quo jest coraz trudniejsze do uzasadnienia, jeśli chodzi o pozostawienie kobietom miejsca na stanowiskach kierowniczych. Wyraża się pragnienie autorytetu służby; podział między duchownymi i świeckimi mężczyznami i kobietami, z poszanowaniem sakramentalnego charakteru posługi kapłańskiej i biskupiej.

33. Innym objawem tego złego samopoczucia jest niski udział młodzieży w działalności kościelnej i parafialnych wspólnotach chrześcijańskich, co jest szczególnie dotkliwe w niektórych regionach Kanady. Sytuację pogarsza utrata szkół katolickich w niektórych regionach oraz ciągłe wyzwanie sekularyzacji w pozostałych szkołach katolickich. Zaangażowanych wiernych, na których liczy się jako

wolontariusze starzeją się. W niektórych przypadkach komunikacja z młodszymi pokoleniami wydaje się być bardzo trudna. W odniesieniu do młodych ludzi spoza Kościoła wiele ich trosk – takich jak ekologia i szacunek dla stworzenia – znajduje niewielki oddźwięk w języku wspólnot parafialnych, mimo że papież Franciszek podkreślił te obawy w swoim liście *Laudato si'*.

34. Krótko mówiąc, władza służebna powinna obejmować udział większej liczby wiernych: wyświęconych szafarzy oraz świeckich mężczyzn i kobiet. To mogłoby lepiej skierować Kościół na drogę pokory i pojednania ze światem, który cierpi z powodu podziałów i negatywnych konsekwencji swojej najnowszej historii. Sposób sprawowania władzy ma bezpośredni wpływ na pragnienie ludu Bożego uczestniczenia w życiu Kościoła.

9. Rozważanie i podejmowanie decyzji

35. Uczestnicy Synodu wyrazili głębokie i wyraźne pragnienie kontynuowania w Kościele doświadczenia procesu synodalnego. Przeżywszy to doświadczenie, chcą, aby było ono kontynuowane w przyszłości. To doświadczenie spotkania i słuchania pozwala rozoznać warunki, w jakich Kościół może głosić Ewangelię i Królestwo Boże; pozwala na porównanie różnych punktów widzenia, budowanie konsensusu i inicjatyw, które są owocem wspólnej decyzji we wspólnocie, między wiernymi i wyświęconymi szafarzami.

36. Interesujące inicjatywy i kroki są podejmowane w Kościołach siostrzanych, a także w innych wspólnotach kościelnych. Z sukcesami i trudnościami te niekatolickie wspólnoty realizują rady, zgromadzenia dyskusyjne i wspólnie uzgodnione decyzje. Te przykłady mogą okazać się pomocne w rozpoznaniu drogi naprzód dla Kościoła katolickiego.

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

37. Doświadczenia synodalne obejmowały udział szerszego zgromadzenia, z ważnym miejscem dla świeckich, którzy stanowią trzon Ludu Bożego. Nasze obecne doświadczenie „synodalne” rozbudziło w wiernych świeckich ideę i pragnienie zaangażowania się w życie Kościoła, w jego zaangażowanie we współczesny świat oraz w jego pracę duszpasterską w terenie. W ramach tego modelu decyzje nie należą już do określonej grupy duchownych lub ministrów; istnieje podział konkretnych obowiązków związanych z kierowaniem życiem Kościoła: zarządzanie duszpasterskie Kościoła, życie sakramentalne pośredniczone przez szafarzy oraz projekty duszpasterskie realizowane wspólnie przez całą wspólnotę, wiernych świeckich i szafarzy wyświęconych.

38. Jakie są prawdziwe dźwignie podejmowania decyzji w Kościele? W czyich rękach spoczywają? Rozważając te pytania, należy zawsze przypominać i utrzymywać, że cały Kościół – wspólnota wierzących i modlących się – jest miejscem zamieszkania Ducha Świętego, a nie rodzajem organizacji charytatywnej czy organizacji pozarządowej.

10. Formowanie się w synodalności

39. Aby wzrastać w synodalności, Kościół musi oferować formację w każdym wieku i na każdym etapie życia, aby zarówno duchowni, jak i świeccy byli przygotowani na dzisiejsze wyzwania. W tym celu zwrócono uwagę na potrzebę rozwijania stałej katechezy i edukacji oraz poszukiwania nowych sposobów angażowania rodzin. Zwrócono również uwagę na konieczność większej aktywności parafii i szkół katolickich, o ile istnieją, w przygotowaniu sakramentalnym, aby inspirować katolików, zarówno w Kościele, jak i tych, którzy od niego odeszli, do rozwijania głębszego zrozumienia życia sakramentalnego.

40. W większości regionów Kanady wyrażono zaniepokojenie brakiem formacji katolików w ogóle, biorąc pod uwagę to, co wielu określało jako zaprzestanie formacji po przyjęciu sakramentu bierzmowania, zwykle w okresie dojrzewania. We wszystkich regionach mocno wyrażono wagę formacji ciągłej dla duchownych świeckich i wyświęconych.

41. Ogólnie rzecz biorąc, doceniono doświadczenie synodalne przeżyte w ostatnich miesiącach, a także pragnienie kontynuowania tego procesu w przyszłości. Uczestnicy docenili dyskusje grupowe, które miały miejsce i poprosili o więcej takich samych możliwości z nadzieją, że dyskusje te zaowocują zmianami w planach i praktykach duszpasterskich. Takie przyszłe praktyki mogą obejmować nowe formy towarzyszenia wspólnotowego, w których ludzie są zachęceni do wzajemnego słuchania i wzrastania w solidarności i współczuciu.

42. Elementy spotkań synodalnych, które zostały szczególnie docenione, obejmowały: umieszczenie wszystkiego w kontekście modlitwy, wysłuchanie wszystkich, dyskusję charytatywną, przekazywanie informacji zwrotnych dla poszkodowanych, przejrzystość i zaangażowanie młodzieży. Dla wielu, czy to świeckich, pracowników parafii czy duchownych, wielką radością było zaproszenie na synodalne doświadczenie i uczestnictwo w nim.

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

43. W kontekście wspólnego wezwania chrzcielnego do świętości, powtarzano wezwania do większej formacji teologicznej i duszpasterskiej zarówno dla wyświęconych, jak i świeckich liderów. W szczególności istnieje potrzeba kształcenia świeckich w zakresie Pisma Świętego, teologii i liturgii, aby mogli kontynuować podróż i służbę w Kościele powołanym do innego życia. Zasugerowano również, że sama kultura synodalności powinna zostać włączona w proces formacji.

44. W odniesieniu do życia i tworzenia synodalnego sposobu życia zidentyfikowano pewne przeszkody.

Obejmowały one brak katechezy i przywództwa, gdzie świeccy są często „sakramentalizowani”, ale nie katechizowani. Defensywność duchownych, słabe przywództwo i duże obciążenie pracą mogą również prowadzić do oporu w uczestniczeniu w procesie synodalnym lub ustanawianiu go. W niektórych przypadkach strach przed zmianą i sceptycyzm wobec procesu synodalnego ustąpił miejsca cynizmowi i przekonaniu, że Kościół nie będzie słuchał lub że proces został utworzony w celu osiągnięcia stronniczych rezultatów. Inni wyrażali brak zaufania do procesu synodalnego, oczekując, słusznie lub niesłusznie, że poszczególne głosy dokooptują ten proces. Jednak odpowiedzi wskazywały, że katolicy dbali o swój wkład. Dla niektórych ten wkład był okazją do wielkiej radości, podczas gdy dla innych, którzy zostali ranni, postrzegano je jako nową szansę.

45. Przedstawiono kilka konkretnych propozycji. Obejmują one uczenie się, jak prowadzić zdrowe rozmowy, tworzenie przestrzeni dla młodzieży do rozmowy, zapewnienie przestrzeni do spotkań między rdzennymi i nierdzennymi Kanadyjczykami w celu promowania uzdrawiania i promowania budowania relacji w stylu synodalnym z Duchem Świętym odgrywającym centralną rolę.

46. Wreszcie, jak wspomniano powyżej, pojawienie się małych grup pozwala na wyjątkowe doświadczenie synodalności, ponieważ te małe grupy pozwalają i zachęcają ludzi do słuchania, mówienia, wspólnego czytania pism świętych i wzrastania w wierze. Grupy te pozwalają także na działania budujące więzi społeczne i odpowiadające na potrzeby ludzkie i duchowe oraz promujące autentyczny dialog.

11. Wniosek

47. Sprawozdania z czterech Zgromadzeń Regionalnych Kanady wskazują na zaangażowanie uczestników dla ich kościoła. Pomimo trudności związanych z ograniczeniami zdrowotnymi w związku z trwającą pandemią, organizowano spotkania, korzystano z różnych środków komunikacji i ankiet. Działalność Synodu na poziomie lokalnym pokazała gotowość wiernych uczestników do życia jako Kościół dla dzisiejszego świata i w dzisiejszym świecie. Chcą, aby ich Kościół był aktualny, aktywny i zaangażowany w trwającą przemianę naszego świata. Uznają pilną potrzebę, aby sam Kościół przeszedł misyjną odnowę i przemianę.

48. Kontekst spotkań pozwolił uczestnikom na swobodne wypowiedzenie się. Ta wolność nie była okazją do ataku na Kościół, instytucję czy obecne kierownictwo tego Kościoła. Pośród pytań, podejmowanych wyzwań i misji do wykonania, uczestnicy widzieli siebie jako wyzwanie, wezwanie do większego zaangażowania i chęć podjęcia inicjatywy. To

Synod o synodalności – narodowa synteza dla Kanady (2022)

nie dziwi zatem, że podkreślono chęć kontynuowania działalności synodalnej jako sposobu bycia Kościołem, razem i dzisiaj.

49. Już teraz wspólnoty chrześcijańskie przynoszą radość i pociechę: spotykanie się jako rozszerzona rodzina, spotykanie się w ważnych momentach roku, współpraca z najbardziej potrzebującymi, uświadamianie sobie nawzajem i wychowanie do szacunku dla bliźniego i stworzenia, bycie protagonistami w rozwoju i pokoju świata, głosząc świat nadziei zbawiony przez Chrystusa. Kiedy pojawiają się trudne chwile życia codziennego – śmierć lub kryzys rodzinny – pojawia się przyjazna wspólnota. Ta wspólnotowa rzeczywistość czasami bardzo ucierpiała z powodu łączenia się parafii lub wspólnot kultowych, ale pozostaje ogniwem, które daje początek uczestnictwu, zaangażowaniu i praktyce sakramentalnej.

50. Z przywództwem bardziej podzielanym przez ministrów i zaangażowanych wiernych mężczyzn i kobiety, wspólnoty będą lepiej przygotowane do dotarcia do społeczeństwa, które jest często anonimowe i konsumpcyjne. To radość odnaleziona w Kościele – wspólnocie wierzących – która ma się dzielić ze światem. Niech każda parafia w Kanadzie naprawdę stanie się „wspólnotą wspólnot, sanktuarium, w którym spragnieni przychodzą pić w trakcie swojej podróży i ośrodkiem nieustannego zaangażowania misyjnego” (Franciszek, *Evangelii gaudium* 28).

Kanadyjski Zespół Redakcyjny Syntezy Narodowej

bp Raymond Poisson

bp Richard Gagnon

Ks. Jean Vézina

Siostra Chantal Desmarais, scsm

Pani Barbara Dowding

Dr Patrick Fletcher